

Zas Patweeschu lauschu draugs.

1837. 19. August.

33^{sch}a lappa.

Zaunas sinnaß.

Is Pehterburges. 4tâ un stâ April, kad Daugawa scho gaddu arri pa Dihnaburges walsti tik breefmigi pluhde, tad Dihnaburges kerra-teefas wihrs, Schakow ar wahrdu, fawu paschu dschwibu ne mas ne behdadams, trei ju mahju laudis, pawissam 24 zilwekus, fewischki dauds masus behrnus, no nahwes isglahbe un tad wehl fawu paschu maissi nabbadsineem isdallija. Keisers to dabujis sinnah, winnam dahwinaja to gohda-sihmi, pee kruhts nessamu, ko sauz: ta swehta Wladimihra no 4tas klasses.

Zau lihds schim pa wissu Kreemu walstibu katrai draudsei bija brishw, kad kahds birgeris woi semneeks neganti dschwwo un, wissahm pamahzischanahm pretti, ne mas ne atgreeschahs, winnu tad pee gubbermentes waldischanaas-teefas nodoht, lai ta woi winnu nemm nekrushchôs, woi, ja par kerra-wihru ne derretu, pa Sibberies-gubbermentehm weetu eerahda, fur tam us preekschu dschwwoht. Bet taggad augsti zeenigs Keisers arri schehligâ prahtâ irr no spreedis, kâ teefahm us preekschu ar tahdu zilweku laulateem draugeem un behrneem ja-darra.

Is Widsemmes. Pagahjuschâ neddelâ mums grahmata no turrenes atnahze, kas stahsta: Zur gohdigs kaimneeks, kas 50 gaddus wezzumâ un ilgu laiku bijis neweffels, schai gaddâ seelu labbumu effoht atraddis pee meefas un dwehfeles un arri pawissam palizzis weffels, stiprus dsehreenus atmettis.

Is Schwizzeru semmes. 10tâ Jubli flimneeku nammâ Bernes pilssehtâ nabbaga meita, 18 gaddus wezzumâ, pehz gauschahm fahpehm irr nomiruse. Dakteri fakka: tehws pats, weenâ gabbalâ meitu pahrmahzidams, winnu itt kâ effoht nobendejis. No ta zeema, fur winna ar fawu tehru dschwwoja, preeksch pahri deenahm trihs seewas winnu us masas Ferreris bija eeweddufchas pilssehtâ un mihligi pahr to gahdajuschas, ka winnu usnehme flimneeku nammâ. Katram zilwekam, kas winnu redseja, firds eeschehlojahs; akmins, winnu eeraugoh, buhtu plihfis. Weena rohka winnai jau fenn laikôs pawissam bija fadausihhta, bet winna, no tehwa bihdamees, ne mas ne bija drihkstejusees, pee daktereem palihgu mekleht; ak, un pa wissahm winnas meefahm pulks sihmju parahdija, kâ neschehligi winna bija fakulta. Zabs kaiminu seewas wehl stahstija, ka tehws winnai rohkas un kahjas ar strikkem effoht fahsehjis, sunnu

butfâ winnu eeftehdiss, un jehlus kashpostus un uhdeni ween winnai dewis par usturru. — Meita, flawehts Deems! nu sawas mohfas irr pahrzeeetuse; bet tehws-kriminahl-teefai nodohs, gan bahrgi tiks sohdihts par teem warras darbeem, ar fo sawu paschu behrnu nomohzjijis. — Kristigi wezzaki, jel apdohmajeeet, fo tas fwehts Apustuls fakka: "Ne tirrinajeet (jeb eekaitinajeet) juhfu behrnu, ka tee prahtâ ne famiffahs." (Kol. 3, 21.)

Is Parihses. (12. Juhli.) Tur zittkahrt diwi baggati kohpmanni weens ar ohtru us 16 tuhstohsch rubteem bija derrejusch, bet winni to leetu neds us papibri bija usfweedusch, neds leezineeku kahdu mellejusch; jo weens ohtru atsinne par gohda wihru, kas, wahrdu isfazzijis, gan arri pee wahrda pallischohht. Bet pirms wehl pawiffam bija israhdijees, kusch effohht winnejis, gaddijahs, ka weens no winneem nomirre. Niswakkar, kad jau pahri mehneschi atkal bija pagahjusch, atnahze ohtrajs pee tahs atrairnes un teize: "Zeeniga gaspascha, juhfu laulahs draugs ne zil ilgi preeksch sawas aiseeschanas ar man us 16,000 rubteem irr derrejis; bet tik taggad ta leeta irr israhdijujees, un raug, es esmu winnejis. Kaut es nu gan neds ar raksteem, neds ar leezineekem sawu teefu warru parahdiht, tomehr esmu atnahjis, no jums isklaufinahrt, woi ne laikam jums tatschu labs prahts buhschoht; man to naudu ismakfahrt." — Gaspascha, to dsirdejuse, ne azzumirkli ne kawejahs, eet pee sawas lahdties, isnemn sawus naudas papihrus, un jau taifahs, fungam wiffu ismakfahrt; bet kungs to ne lahwe, fazzidams: "Ja tad nu juhs, zeeniga gaspascha, tâ parahdeet, ka gohda wihra wahrdu atsihsteet par geldigu, tad fanemmeet tē no mannis 16,000 rubtus; jo es tohs esmu paspehlejis."

(26. Juhli.) Pahri deenas tik irr pagahjuschas, tad tai pilssehtâ, kam tas gasch wahrds: Scha-ten fir Marne, gaddijahs, ka baggati reisneeki, patlabban no Parihses nahkusch un mahjas-weetâ eegahjusch, tur pee lohga sehdedami un passattidami us eelas, brihtinu no sawa zella isdusseja, kamehr winnu behrns, puffedeschu gaddu wezzumâ, us eelas palizzis, tur ar zitteem behrneem kohpâ spehleja. Tai paschâ eelâ nu pat arri brauze wesumneeks ar smaggu wesumu swirgsdu un behrneem tik ahtri un aplam wirsû nahze, ka wiffi ar leelahm bailahm mekleja glahbtees un reisneeku masinsch, arri skubbinadamees, isflihdeja un ratteem tik tumu, paschâ rittena preekschâ, nokritte, ka ikkats zilweks, kas to redseja, arri winna wezzaki augschâ pee lohga, gauschi istruhkabs, zittu ne fo ne dohmadami, ne kâ: nu pagallam! — Bet Deewa laimel! tai paschâ azzumirkli itt kâ sibbens atschahwahs firds-schehligs bohdes kungs, kas no sawas bohdes durrin to bija redsejis, un schis to behrnu tik stipri un prahtigt ar rohku nostuhme, ka laimigi no rittena nahze noht, taifni appaksch ratteem gulleja, un — bija isglahbts. Al sawu mudribu un drohschibu! — Tik pat gauschi kâ taudis eefahkumâ bija istruhkuschees, tik nu wiffi preezajahs un Deewu flaweja. Wezzaki ne sinnaja, kâ bohdes fungam deesgan pateikt par winna mihsigu un drohschu prahtu, ar fo winnu behrninu isglahbis. Bet zil tee arri mantas un baggatibas winnam sohlija, winsch, pats turrigs wihrs buhdams, leedse,

ko nemt. Tatschu behena mahte sawâ pateizâ prahâ ne rimme un, piems ais-reiseja, bohdes lunga meitu ar fohti dahrgahm rohtahm apdahwinaja, un arri pilssehtas nabbageem baggatas dahwanas atwehseja. — Schee reisneeki bija no to baggatu Schihdu fuggas, kam wahrds: Rohschild.

• Ir nekristihts zilweks ne pahrkahpj sawu fohlischanu.

Jau wairak, kâ trihsfimits gaddi irr pagahjuschi, tad dauds Turki dsihwoja Spahneru semné. To laif' gaddijahs, ka jauns Spahneris, Guzmans wahrda, Eildeja ar augstu Turku jaunekli, ar to sahze kautees un nestunda winnu ar sohbinu noduhre. Gan labbi sinnadams, ka jaunekla raddi pahr to atreebtohs, winsch luhkoja aisbehgt; bet zekâ dsirdedams, ka winnam jau pakkat dsinnotees, winsch, zif ween warreja, mekleja, kur paslehptees sawas isbaites. Pee kahda leela muishas dahrsa tizzis, winsch pahr sehtas muhri lehze pahr un te paschu to leelungu atradde, kam dahrs peederreja. Bija wezs wihrs ar firmeem matteem, un ka winnam laipniga un mihliga firds bija, to jau no winna azzim warreja manniht deesgan. Guzmans eedrohschinajahs un ar ihseem wahrdeem sawu nelaini winnam istahstija un to luhdse, lai winnu jel paslehpi un ahtri isglahbj, jo ne azzumirkli wairs ne warroht buht drohsch, ka to sche ne atrastu.

To dsirdejis, leelkungs ar sawu speeki nositte ahboli no kohka, un to Guzmans eedewe, fazzidams: "lai schis ahbols tew irr par shmi, ka tu pee mannim to palihgu un patwehrumu effi atraddis, ko mekleji;" un nu winsch mihligi to nehme pee rohkas, eewedde masâ istabinâ, kas dahrsa kaktâ bija, un pats isgahjis ahra, durwis aissehdsis, ahtri dewahs prohjam, jo dsirdeja, ka sullainis pat labban winnu mekleja.

Te eeslehgt nu Guzmans zeete nahwes bailes, jo tik gan bija nomannijis, ka leelkungs bija Turkis; tadeht arri ne zerreja, ka winsch teescham darri schoht pehz sawas fohlischanas. — Pehz trim stundahm winsch nahze atpakkat, bet affaras tam birre pahr waigu un ar drebbedamu balsi winsch fazzija: "Neschehligs kristihts wihrs, woi sinni, kas tas tahds jauneklis bijis, ko effi noduhris? — Noduhri mannu paschu mihlu, weenigu dehlu, ko wiffi, kas tik to pasinne, gauschi mihleja un zeenija! — Saldi gan irr, eenaidneekam atreebtees, bet saldaki, sawu wahrdu ne pahrkahpt un eenaidneekam labbu darriht. Sche tew maks ar fimits selta gabbaleem! Tur ahra preeksch dahrsa wahrteem stahw mans labbakajs sirgs, to nemm un steidsees prohjam, ka tewi ne panah! Zif ne dohdees us juhmallu, jo tur tewi meklehs; eij us to pilssehtu, ko sawz Toledo, tur tu drohschi warresi dsihwoht. Lai Deews tewi pawadda, un — peeminni brishcham mannis, ta nabbaga tehwa, kas zaur tewi tikke apbehdinahs lihds nahwei."

Guzmans, sawam glahbejam pee kahjahm krittis, pateize ar affarahm, bet schis winnu mihligi uszehle, pawaddija lihds dahrsa wahrteem, sehhdinaja sirgam muggurâ, un passubbinaja steigtees.

Woi schis firmajs tewim ne leekahs buht Deewa engelis, mihlajs křistihes draugs? Un tomehr tas ne bija taws tizzibas beedris, bet — Turkis. Winna tizziba ne fakka wis: "Nihlojeet sawus eenaidneekus," bet ta mahja: "Jo wairak eenaidneekus nokausi, jo fwehtaks paliksi." —

Kas sawam eenaidneekam labbu darra, tas, lai arri buhtu nekřistihes zilweks, irr Deewa draugs; — un teescham! schis Turkis dauds křistitu zilweks aplauno.

D. St—m.

• Wissa zilweka gohdiba irr kà sahles pukke.

Jauns Perseru Fehninsch, sawà gohda křehplà sehdedams, bija tohti lepus un dohmaja, ka ne kad gallu ne nemfchoht. Winsch saweem appakschneekem ir pawehseja, lai winnu gohdajohht par Deewu. — Gan daschs prahtigs leelskungs eedrihstehjajs, winnam břihschahm ar fšaidreem wahrdeem isfazzihht, kahda nihziga wissa pafaules gohdiba effohht, bet Fehninsch us to ne klaufsija.

Kahdà deenà winsch ar zitreem isgahje meddiht, bet, no fšeem nomaldijees, dšikà mešchà paklihdde. Labbu laiku jahjis, isnahze laukà un tur eeraudsija kapsehtu, kurras widdù wihrs stahweja, kas kà ubbags isfkattijajs; tas turreja roh kà diwi mikronu galwas un tahs apluhfoja. Rehninsch peejahje tuhwal un winnu waizaja, ko gribbohht isluhfoht no tahm galwahm. Schis atbildeja: "Es labpraht gribbetu sinnaht, kurre no fšahm abbahm galwahm effohht Fehninam un kurre ubbagam, bet ittin ne ko ne warru isfškir, jo abbas isfkattahs gluschi weenadas." — Rehninsch, pahf scha wihra drohfschu wallodu tohti eedufmojees, Fehre pehz sohbeno, gribbedams us weetas winnu nodurt; bet ahtri apdohmajees, isnehme selta gabbalu is makka, un to wihram dahwinaja, fazzidams: "Ta labba mahziba, ko tu man dewi, wairak wehrts ne kà wifs selts un fudrabs." — Rehninsch nu dohmigs aisgahje mahjâs un no ta laika mahzijahs atmešt sawu neprahhtigu lepnibu.

D. St—m.

S l u d d j n a f c h a n a s.

Niswinna treshdeenà latweefschu gohda wihrs ne zit taht no Nihges Baustes zellà irr atraddis muskulu naudas. Kam iskrittiš, lai pee mums atnahht un fowemm.

Zettortà August diwi latweefschu gohda wihri, weens no Nihsel-muischas, ohtrs no Wilsen-muischas, abbi kohpà no Nihges pahbraukdami, ne zit taht no Widdrišchamuischas mešchà atradde semmè pulku fudraba naudas. Kam iskrittiš, lai eet woi pee Braslawas pagasta teefas woi Nihsel-muischà pee kohpmanna Johann Krušmann, un tur dabuhš atpakka.

Lihds 17. August pee Nihges irr atnahkfuschi 913 fuggi un aisbraufuschi 766.

Břihw drikkht. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napieršky.